

ภาษิตีสถาน สูจินตนาการชีวิต

โดย

นายเกรียงไกร กุลพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตรกรรม

ภาควิชาจิตรกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพต่อีสาน สูจินตนาการชีวิต

โดย

นายเกรียงไกร กุลพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตรกรรม

ภาควิชาจิตรกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

NOREAST PROVERB IMAGINATION OF LIFE

By

Mr.kreingkai Kulphun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Painting

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ ภายตีสาน ผู้
จินตนาการชีวิต ” เสนอโดย นายเกรียงไกร กุลพันธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ศาสตราจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก
2. อาจารย์ทรงไชย บัวชุม

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ ว่างบอน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รุ่ง ธีระพิจิตร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นำวิน เบียดกลาง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ทรงไชย บัวชุม)

...../...../.....

51001201 : MAJOR : PAINTING

KEY WORD : THE NORTHEASTERN 'S PROVERB IMAGINATION OF LIFE

KREINGKAI KULPHUN : NOREAST PROVERB IMAGINATION OF LIFE.

THESIS ADVISORS : PROF. ITHIPOL THANGCHALOK. AND SONGCHAI BUACHUM. 56 pp.

In this thesis "The Northeastern's proverb Imagination of Life", I was inspired by the interest of northeastern painting style or "Hoop Tam" and a northeastern philosophy "Phayaphasit".

The northeastern's proverb is the thought that is showed by speech. It is the strategy that reflects the relationship between human (northeastern people) and nature. The nature is assumed to be alive and have spirit, so northeastern people are unique with the nature. Some categories of proverbs show the relationship between people in the community by simile to be lessons for the people.

I present my work through the two dimensions painting in the fantasy style that connects the real world with my thoughts and feelings. The lessons from the proverbs are changed from speeches into imagination and are created to be in style of contemporary art. This work showed the society and complicated current affairs through characters that are mixed from human, animals and plants. These characters are the symbols that let audiences interpret by themselves.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย และผู้มีพระคุณอันประเสริฐยิ่งอันได้แก่ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด ขยายเรียง ชาวไทย ลุงเคนชาวไทย และครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยเลี้ยงดู สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิตในเส้นทางศิลปะ

กราบขอบพระคุณท่านอ.ถวัลย์ คัชณี อ.กมล ทศนาญชลี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศ. อธิพิณ ตั้งโกลก อาจารย์ทรงไชยบัวชุม และ คณาจารย์คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ให้องค์ความรู้ในเส้นทางสายศิลปะแก่ข้าพเจ้า

กราบขอบคุณ รศ.อลิตา จันฝั่งเพชร ที่เป็นต้นแบบและเป็นครูที่ดี อบรมแนะนำ สั่งสอน ศิลปะ ศิลธรรมแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ และมูลนิธิซิเมนต์ไทย ที่ได้มอบทุนสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณน้ำใจพี่เนะ และเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลทุกท่าน

ขอขอบพระคุณ คุณจุฑารัตน์ ขาวผิว ผู้เป็นที่รักและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าเสมอมา ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกถึงครูช่างพื้นถิ่นอีสานผู้สร้างอัจฉริยะประดับแผ่นดินอีสานเป็นมรดกให้ ลูกหลานชาวอีสาน ข้าพเจ้า ขอน้อมสืบทอด ส่งต่อ คุณงามความดีที่อันใดที่ก่อเกิดจากวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง ขอให้ความดีงามและประโยชน์ต่างๆ เกิดแก่ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สนใจศึกษาหาความรู้ทางศิลปะตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	2
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	3
สมมติฐานของการสร้างสรรค์	3
ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	3
ขั้นตอนของการสร้างสรรค์.....	4
แหล่งข้อมูล	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	5
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	6
วัฒนธรรมสภาพแวดล้อม	6
อุปเต็มจิตรกรรมฝาผนังอีสาน	6
อิทธิพลจากวรรณกรรมอีสาน	7
อิทธิพลจากศิลปินอองรี รูสโซ.....	7
อิทธิพลศิลปินกุสตาฟ คลิมท์ (Gustav Klimt).....	9
อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมสังคมปัจจุบัน	10
3 การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์.....	12
การกำหนดแนวเรื่อง	13
การกำหนดรูปแบบในงานจิตรกรรม	13
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์	13
วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	19
เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน	19

บทที่	หน้า
4 การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	26
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	26
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	30
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	37
5 บทสรุป.....	49
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	51
ประวัติผู้วิจัย	54

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพของ Henri Rousseau ,The Dream, 1910	8
2	ภาพของ Henri Rousseau ,Snake charmer,1907.....	9
3	ภาพของ Gustav Klimt,Tree of Life	10
4	ภาพรายละเอียดของรูปทรง(Figurative)	14
5	ภาพรายละเอียดของเส้น (Line) ที่เกิดจากเครื่องมือแกะไม้.....	15
6	ภาพรายละเอียดของเส้น (Line) การเขียนลวดลาย.....	15
7	ภาพรายละเอียดการแสดงพื้นผิวที่เกิดจากเทคนิคสีอะคริลิก	17
8	ภาพรายละเอียดการแสดงพื้นผิวที่หายากจากเทคนิคผสมทราย.....	17
9	ภาพรายละเอียดการแสดงพื้นผิว.....	18
10	ภาพรายละเอียดของที่ว่างแบบโปร่งมีความเคลื่อนไหว	19
11	ภาพอุปกรณ์การสร้างสรรค์	21
12	ภาพขั้นตอนการเตรียม ทราย ไม้อัด.....	21
13	ภาพการรองพื้นด้วยดินสอพอง.....	22
14	ภาพทำผิวขั้นสุดท้ายเป็นบรรยากาศที่ต้องการ	22
15	ภาพร่างโครงสร้างคร่าวๆเพื่อหาลักษณะประกอบที่ลงตัวที่สุด	23
16	ภาพการออกแบบลักษณะรูปสัญลักษณ์	23
17	ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร	24
18	ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร	24
19	ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร	25
20	ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร	25
21	ภาพที่ร่องรอยของดินแตกกระแหง เกิดจากการผสมไม้ได้สัดส่วน	28
22	ภาพที่ค่าน้ำหนักอ่อนแก่ของชั้นสี.....	28
23	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1 ชื่อ “ร้อยแห่งจินตนาการ”	29
24	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2 “แผ่นดินอีสาน แผ่นดินแห่งจินตนาการ 1”.....	29
25	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3 “แผ่นดินอีสาน แผ่นดินแห่งจินตนาการ 2”.....	30
26	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “เกาะศักดิ์สิทธิ์”	32

ภาพที่	หน้า
27 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2 ชื่อผลงาน “ความรักของแดน”	33
28 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3 “โศกนาฏกรรมของตาคิน”	34
29 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 4 “แว่วเสียงแห่งความรู้สึก 1”	35
30 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 5 “แว่วเสียงแห่งความรู้สึก 2”	36
31 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “นาวาแห่งคนเขลา”	42
32 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 “นิทานชีวิต”	43
33 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่อผลงาน “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ”	44
34 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 ชื่อผลงาน “หนีสิ่งปะระเซ่ 1”	45
35 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5 “หนีสิ่งปะระเซ่ 2”	46
36 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6 ชื่อผลงาน “ปากคายน้ลายท่วม”	47
37 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7 ชื่อผลงาน “ปากคายน้ลายท่วม 2”	48

บทที่ 1

บทนำ

มนุษย์กับธรรมชาติเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่อาจแยกออกจากกันได้ ร่างกายประกอบกับธาตุทั้ง 4 ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม และธาตุไฟเหมือนกับพืชและสัตว์อื่นๆ รูปร่างมนุษย์นี้ดำรงอยู่ได้โดยการแลกเปลี่ยน แร่ธาตุ กับสิ่งแวดล้อม ในขบวนการกิน ดื่ม ขับถ่าย หายใจเข้าและหายใจออกดังนั้นมนุษย์กับธรรมชาติแวดล้อม จึงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในประวัติวิวัฒนาการในอดีตกาล

มนุษย์ได้ตระหนักในความสำคัญของความรู้ แสวงหาสร้างสรรค์ปัจจัยดำรงชีพ และการดำเนินกิจกรรมสังคม มนุษย์พยายามเข้าใจธรรมชาติ เรียนรู้ และหาวิธีที่จะอาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติผ่านคติความเชื่อ วรรณคดีพื้นถิ่น เป็นเหมือนกุศโลบายให้มนุษย์ ผู้พึ่งพาธรรมชาติ เกรงกลัวธรรมชาติ เกรงกลัวต่อเทพผู้ปกปักรักษาพื้นที่นั้นๆ เคารพและให้เกียรติต่อธรรมชาติ ธรรมชาติจึงมีความอุดมสมบูรณ์มาจนถึงทุกปัจจุบัน

ข้าพเจ้าเติบโตในภาคอีสานได้เรียนรู้จากประเพณี 12 เดือนของชาวอีสานหรือที่เรียกว่า ฮีตสิบสอง คองสิบสี่ ฮีตสิบสอง มาจากคำสองคำ คือ ฮีต และ สิบสอง

ฮีต มาจากคำว่า จาริต ซึ่งหมายถึง ความประพฤติ ธรรมเนียม ประเพณี ความประพฤติที่ดี สิบสอง มาจากคำว่า สิบสองเดือน

ดังนั้นคำว่า ฮีตสิบสอง หมายถึง ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี

ครองสิบสี่ คือ ครองธรรม 14 อย่าง เป็นแนวทางที่ใช้ปฏิบัติระหว่างผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้ปกครอง หรือระหว่างคนธรรมดาปฏิบัติต่อกัน

ประเพณีวัฒนธรรมสุวรรณภูมิคำสอน และเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง หรือ ฮูปแต้ม สอดแทรกกุศโลบายต่างๆ เป็นตัวสานที่ถ่ายทอดให้เกิดความเชื่อ ความเข้าใจในการที่จะดำรงชีวิต อยู่กับธรรมชาติอยู่อย่างเกื้อหนุนกัน

วรรณกรรมคำสอน หรือ สุภายิตอีสานเป็นหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่ามีความเจริญในด้านศิลปวัฒนธรรม ภาษิตอีสานที่มีรูปแบบเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่มีความหลากหลาย เช่น ภาษิตจกวรรณกรรม ประเภท “ผญา” ผญา เป็นคำนามแปลว่าปัญญา ปรัชญา ความฉลาด เป็นคำพูดที่มีความหมาย ในเชิงเปรียบเทียบ ให้ข้อคิดเป็นคติเตือนใจซึ่งเป็นประโยชน์

ต่อผู้นำไปปฏิบัติ เช่น “เสื่อได้กินเนื้อเพื่อป่าไม่มีหนาม ไม้งามเพื่อมีเสื่ออยู่”¹ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เช่น เสื่อก็อาศัยป่า ป่าก็อาศัยเสื่อ เสื่อได้กินเนื้อเพราะมีป่า ป่าไม้ไม่ถูกทำลายเพราะคนกลัวเสื่อ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ภาพจิตรกรรมเป็นหลักฐานที่ยืนยันว่า มนุษย์มี “ภาพข้างใน” และมนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ในการหาวิธีสื่อภาพข้างในให้ผู้อื่นได้รับรู้ ในสังคมปัจจุบัน เราอาจจะมองว่าภาพจิตรกรรมร่วมสมัยเป็นเรื่องสร้างสรรค์เฉพาะบุคคลแต่สำหรับมนุษย์ในสังคมโบราณแล้วการสื่อสารด้วยภาพจิตรกรรมนำไปสู่รูปแบบการแสดงออกทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อนได้หรืออย่างน้อยหนึ่งภาพจิตรกรรมกระตุ้นให้เกิดกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคม²

สุภาษิตอีสาน เป็นความคิดที่แสดงออกมาเป็นคำพูด เป็นกุศโลบายสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ของมนุษย์(คนอีสาน)และธรรมชาติ การสมมุติให้ธรรมชาติ มีชีวิตมีจิตวิญญาณ มีความสัมพันธ์ในระบบ กิน ดื่ม ขับถ่าย หายใจเข้า-ออก คนอีสานจึงเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติขาดกันไม่ได้ สุภาษิตบางหมวดสะท้อนความสัมพันธ์ของคนในชุมชน แบบอุปมาอุปไมย มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ ให้ข้อคิดเป็นคติเตือนใจ

จากที่มาดังกล่าวจึงเป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าสร้างผลงานชุด สุภาษิตอีสานสู่จินตนาการชีวิต คือ การนำข้อคิดที่มีความหมาย จากสุภาษิตเดิมและเปลี่ยนระบบภาษาพูด มาเป็นภาพภายใน สร้างสรรค์ออกมาเป็นภาษาแบบจิตรกรรมร่วมสมัย มองสภาพสังคม เหตุการณ์ปัจจุบันที่มีความซับซ้อน ผ่านลักษณะตัวละคร (character) ผสมระหว่าง คน สัตว์ และต้นไม้ เป็นสัญลักษณ์(Symbol) เปิดให้ผู้ชมได้ตีความ เชื่อมโยง เพื่อสร้างความหมายตามประสบการณ์ที่แตกต่าง

¹ ปรีชา พินทอง, ไขภาษิตโบราณอีสาน (อุบลราชธานี : โรงพิมพ์ศิริธรรม, 2528), 434.

² ดร.เตยงาม คุปตะบุตร, “สืบสาน ส่งต่อ เปลี่ยนแปลง:สุนทรียะทางเลือกใหม่” ใน เส้นทางสู่ศิลปะTHE WAY TO ART, การแสดงศิลปกรรม เส้นทางสู่ศิลปะTHE WAY TO ART ของนักศึกษาศิลปมหาบัณฑิต สาขาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพ , 21 เมษายน - 6 พฤษภาคม 2553, 43.

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้นำเอาแนวคิด คติธรรมจากสุภายิตีสถาน ที่มีจินตนาการเห็นถึงคุณค่าของชีวิต ความสมดุลของธรรมชาติ การสมมุติให้สิ่งต่างๆเหมือนมีจิตวิญญาณ มีชีวิต มีความสัมพันธ์กัน ขาดกันไม่ได้ มาผสมผสานกันกับเรื่องราวในปัจจุบัน สื่อผ่านผลงานจิตรกรรม

ข้าพเจ้ามุ่งประเด็นที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด รูปแบบและเทคนิค วิธีการ ในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ในแนวความคิดที่สะท้อนความรู้สึจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วสะท้อนออกมาเป็นจินตนาการส่วนตัว เพื่อหาคำอธิบายความหมายในรูปทรงต่างๆ ที่เป็น สัญญะ (Semiotic) และสื่อแทน (Representation) เพื่อแสดงความหมายและส่งเสริมเนื้อหา (Content) ให้กับผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าให้เกิดเอกภาพ

สมมุติฐานของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานขึ้น โดยการนำข้อคิดที่มีความหมาย จากสุภายิตีสถาน ในหมวดที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เหตุการณ์ปัจจุบัน การสอนให้เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม และอยู่ร่วมกับทำธรรมชาติ โดยเชื่อว่าสามารถโน้มนำไปสู่สังคมที่ดีได้ สร้างสรรค์ออกมาเป็นภาษาแบบจิตรกรรม ในงานลักษณะ สูปแต่้ม หรือ จิตรกรรม อันเป็นลักษณะแบบอีสาน มาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย เพื่อประสานภูมิปัญญาของไทยในอดีตและปัจจุบันไว้เข้าด้วยกัน

ขอบเขตการศึกษาและการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้กำหนดขอบเขตของงานไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การแปลสุภายิตีออกมาเป็นภาษาภาพภายใน โดยสื่อสารออกมาในเชิงสัญลักษณ์ คนดูได้รับอิสระในการผูกเรื่อง และ ตีความเอง

2. ขอบเขตของรูปแบบ การสร้างสรรค์ที่เป็นลักษณะ ในจิตรกรรม 2 มิติตัวละครที่มีหลายความหมาย เช่น ปลาหน้าคน นกหน้าคน เสือหน้าคน อ้างถึงทั้งสุภายิตีเดิม และนักการเมืองหน้ามีดในปัจจุบัน เป็นรูปแบบตามจินตนาการ และการแทนค่าความหมายของข้าพเจ้า

3. ขอบเขตของเทคนิควิทยานิพนธ์ชุดนี้ จะเป็นการสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ให้เทคนิคส่งเสริมในส่วนของการปรากฏของทัศนธาตุ โดยเฉพาะการใช้การทับซ้อนของชั้นดินในการกำหนดค่าน้ำหนักของสี และเส้นที่เกิดจากเทคนิคการแกะด้วยเครื่องมือ รวมทั้งเทคนิคการ สร้างพื้นผิวให้เกิดความหมายที่สัมพันธ์กับเนื้อหาความคิด ในงานจิตรกรรมที่ส่งผลต่อเอกภาพในอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า

ขั้นตอนของการศึกษา

วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีขั้นตอนสรุปโดยสังเขป ลำดับดังต่อไปนี้

1. เริ่มศึกษาหาข้อมูลในเรื่องภาพทัศนียภาพเลือกหมวดที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และศึกษารูปแบบวิธีการเขียนจิตรกรรมฝาผนังของอีสาน ซึ่งเป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. นำสุภาพิตที่ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดเป็นมโนภาพขึ้นมา สร้าง ตัวละคร (Character) และจัดลำดับของความคิด เพื่อพัฒนาไปสู่แนวคิดที่เหมาะสมและชัดเจนที่สุด
3. กำหนดกรอบความคิดและการวางขอบเขตการนำเสนอเป็น โครงสร้างรวมของงานทั้งหมด
4. นำเสนอข้อมูลที่ตรงกับ โจทย์ทางความคิดมาต่อยอดสร้างสรรค์ทำภาพร่าง(sketch) เพื่อขยายเป็นผลงานจริง
5. วิเคราะห์ภาพร่าง ตั้งข้อสังเกตใช้แนวคิดอารมณ์ความรู้สึกและความหมายที่ต้องการจะสื่อ นำมาถ่วงน้ำหนักความเหมาะสมที่ลงตัวสามารถตอบ โจทย์ทางความคิดได้ดีที่สุดก่อนนำไปขยายและเป็นการวางแผนก่อนสร้างสรรค์ผลงานจริง
6. สร้างสรรค์ผลงานจริง เตรียมพื้นของชั้นดิน ด้วยการใช้นิ้วสอพองผสมให้ได้เฉดสีตามที่ต้องการ ขั้นตอนนี้อาจมีการเพิ่มหรือลดจำนวนชั้นดินของสี เพื่อให้เกิดความเหมาะสม
7. นำเสนอผลงานต่อการสัมมนาวิจารณ์ เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาแนวทางการสร้างสรรค์ ทั้งเนื้อหา รูปแบบและเทคนิควิธีการพัฒนาต่อไป
8. การวิเคราะห์และสรุปการสร้างสรรค์โดยการบันทึกรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในแต่ละช่วง

แหล่งข้อมูล

หนังสือศิลปะ, หนังสือสุภาพิตอีสาน ผนวกวิถีของชาวอีสาน

หนังสือพิมพ์ ข่าวสารรายวัน

รูปถ่ายคน, สัตว์, สิ่งของ

หอศิลป์ แกลลอรี่ นิทรรศการ

อินเทอร์เน็ต

แหล่งข้อมูลจากสถานที่จริง ที่สามารถกระตุ้นความคิดและอารมณ์ความรู้สึก

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

โครงไม้ พื้นผ้าใบ

พู่กัน เครื่องมือแกะดิน

ดินสอพอง

กาวลาเทก

สีอะคริลิก , สีผสมสีอะคริลิก

คอมพิวเตอร์

ภาพถ่าย

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ถ้าเรายอมรับกันว่า วัฒนธรรมคือลักษณะอีกด้านที่เป็นนามธรรมของธรรมชาติ เป็นวิญญาณของชาติแล้วศิลปะที่เป็นแก่นวัฒนธรรมก็ต้องเป็นสิ่งที่มีความค่าอย่างยิ่งในฐานะห้วงเวลาที่ฝ่ายจิตวิญญาณของชาติและศิลปะที่ประจุเต็มห้วงเวลาที่ทางนามธรรมเหล่านั้นสะท้อนความดีงามของชีวิตกลับไปยังชนชาติด้วยอำนาจของความงามและความเป็นศิลปะให้ทุกคนสำนึกและตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของชนชาติที่เจริญแล้วทางพุทธิปัญญาที่ต้องช่วยกันรักษาไว้และพัฒนาสืบไป ด้วยความภาคภูมิใจศิลปะจึงเป็นส่วนสำคัญที่สุดของวัฒนธรรมของชาติและย่อมขยายขอบเขตออกไปถึงวัฒนธรรมของมนุษย์โดยส่วนรวมด้วย

การทำงานศิลปะของข้าพเจ้าต้องอาศัยแรงบันดาลใจจากหลายๆ อย่าง เช่น วัฒนธรรมสภาพแวดล้อม ซึ่งมีความผูกพัน สูดเต็มลิ้นอีสาน หรือจากหนังสือวรรณกรรม ภาพยนตร์ และศิลปะลัทธิต่างๆ รวมทั้งสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน

วัฒนธรรมสภาพแวดล้อม

ข้าพเจ้าเป็นคนอีสานโดยกำเนิดและได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสรูปแบบวิถีวัฒนธรรม ประเพณี และการดำรงชีวิตของชาวอีสานส่วนใหญ่จะพึ่งพาอาศัยธรรมชาติแวดล้อมบนหลักการพึ่งตนเองชาวอีสานได้ปรับตัวเข้ากับธรรมชาติ สังคมความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งปรัชญาคุณค่าต่างๆจนพัฒนาขึ้นเป็นวิถีชีวิตของตนเองชาวบ้านมีความรู้ความสันทัดในการนำเอาสิ่งที่หาได้ใกล้ตัว มาประดิษฐ์ ปรุงแต่ง ดัดแปลง จนเกิดเป็นภูมิปัญญาพื้นถิ่น

ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวอีสานเกิดจากความเชื่อและสภาพจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของชาวอีสาน โดยเฉพาะมีส่วนให้ประเพณีมีเอกลักษณ์ของภาคอีสานแตกต่างจากภาคอื่นๆ

สูปเต็มจิตรกรรมฝาผนังอีสาน

สูปเต็ม เป็นภาษาอีสาน หมายถึง จิตรกรรม เต็ม คือ การวาด ช่างเต็มจะวาดสูปเต็มบนผนังด้านนอกและด้านในของสิม (โบสถ์) เพื่อให้มั่นใจว่าผู้คนได้ทัศนียภาพและซาบซึ้งกับเนื้อหาบนสูปเต็มอย่างทั่วถึง เรื่องหลักที่ช่างเต็มเขียนคือพะเหวด (พระเวสสันดร) เรื่องอื่นๆที่เขียนกันบ้าง

ได้แก่ พระมัลลย์, พระลัก-พระราม (รามเกียรติ์), และวรรณกรรมพื้นบ้าน นอกจากนี้ ฐปเตมย์ยังแฝงไปด้วยภาพวิถีชีวิตในอดีต เช่น นาคและพิธีกรรมขอฝน พิธีฮอดสรงและกลยุทธในการทำชายเป็นคนตึก และ เปรตกับการปฏิบัติตามทำนองคลองธรรม ฐปเตมย์เป็นเครื่องมือเผยแพร่ธรรมะในยุคสมัยที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้หนังสือ รวมไปถึงมีเอาไว้เตือนสติให้ประพฤติดำอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม อาจกล่าวได้ว่า ฐปเตมย์ทำหน้าที่เสมือนข้อตกลงทางสังคมในเรื่องพฤติกรรมส่วนบุคคลและส่วนรวมที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ ฐปเตมย์กระตุ้นให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์และดำรงสังคมอีสานของตนไว้อย่างเรียบง่ายและมีสุนทรียะ

อิทธิพลจากวรรณกรรมอีสาน

ผญา หรือ คำคมสุภาษิต ผญา มีลักษณะเป็นความคิดที่แสดงออกมาทางคำพูด ซึ่งอาจจะมิสัมพันธ์หรือไม่ก็ได้ เป็นการพูดที่ต้องใช้ไหวพริบสติปัญญา มีอารมณ์คมคาย พูดสั้นแต่กินใจความมาก เช่น กินช้างกะบ่เหลือ กินเสือกะบ่อ้ม

ภาษาอีสาน กินช้างกะบ่เหลือ กินเสือกะบ่อ้ม

ภาษากลาง กินช้างก็ไมเหลือ กินเสือกก็ไมอ้อม

ความหมาย ให้จักประมาณตนในการกิน อย่าเป็นคนทีโลกมาก จะทำให้ตนเองเกิดความเดือดร้อน

อิทธิพลจากศิลปินออองรี รูสโซ

ออองรี รูสโซ (Henri Rousseau, ค.ศ.1844-1910) เกิดที่เมืองลาวัลทางเหนือของฝรั่งเศส เมื่ออายุ 18 ปี เข้ารับราชการทหารในแผนกดุริยางค์เมื่อปลดเป็นกองหนุนไปเป็นเสมียนอยู่ช่วงเวลาหนึ่ง ครั้นสงครามฝรั่งเศส-โปรตุเกสเกิดขึ้น เกิดขึ้นระหว่างปี 1870-1871 รูสโซถูกเกณฑ์เข้าเป็นทหารอีกคำรบหนึ่ง พอสงครามสงบจึงเข้าทำงานในกรมศุลกากรในระหว่างนั้นรูสโซเริ่มใช้เวลาว่างหัดวาดรูป พออายุได้ 41 ปี ก็ลาออกจากราชการ มาอาศัยอยู่ในบ้านหลังเล็กๆหลังหนึ่ง จนปลายอายุจึงสละกิจการทุกอย่างทั้งหมด หันมาวาดรูปเพียงอย่างเดียว³

รูสโซเขียนภาพด้วยความใสซื่อบริสุทธิ์เพราะไม่ได้ศึกษาศิลปะจากสถาบันหรือจากครูท่านใด เขาวาดภาพจิตรกรรมจากจินตนาการความคิดฝันในโลกส่วนตัว THE DREAM เป็นจิตรกรรมชิ้นเยี่ยมที่ถ่ายทอดภาพผู้หญิงคนรักที่หลงเข้าไปในป่าที่เต็มไปด้วยพรรณไม้และสิ่งลึกลับต่างๆ รูสโซเน้นรายละเอียดของรูปทรงคมชัด และใช้สีสดเข้มตัดกันอย่างรุนแรง ซึ่งจินตภาพแต่ละชิ้นต่างกันไปอย่างตรงไปตรงมาแบบชื่อๆอารมณ์ฝันแฝงด้วยความรู้สึกแบบบทกวี

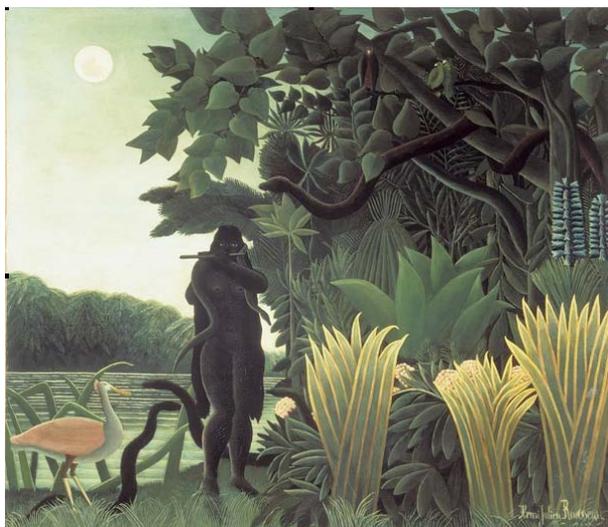
³ คำจร สุนพงษ์ศรี, ศิลปะสมัยใหม่ (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), 155.

ภาพที่ 1 ภาพของ Henri Rousseau ,The Dream, 1910

ที่มา : Wikipedia, [Henri Rousseau](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Henri_Rousseau_-_Il_sogno.jpg) [Online] , accessed 20 April 2012. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/File:Henri_Rousseau_-_Il_sogno.jpg

ผลงานอีกชิ้นหนึ่งที่ข้าพเจ้าชื่นชอบ ชื่อว่า The Snake charmer การให้บรรยากาศแบบเหนือจริง และการตัดทอนรูปทรงแบบสองมิติแบบๆตัดความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทฤษฎีทางศิลปะทั้งหลายได้แสดงจิตวิญญาณของป่า สัตว์ และมนุษย์ไว้อย่างยอดเยี่ยม

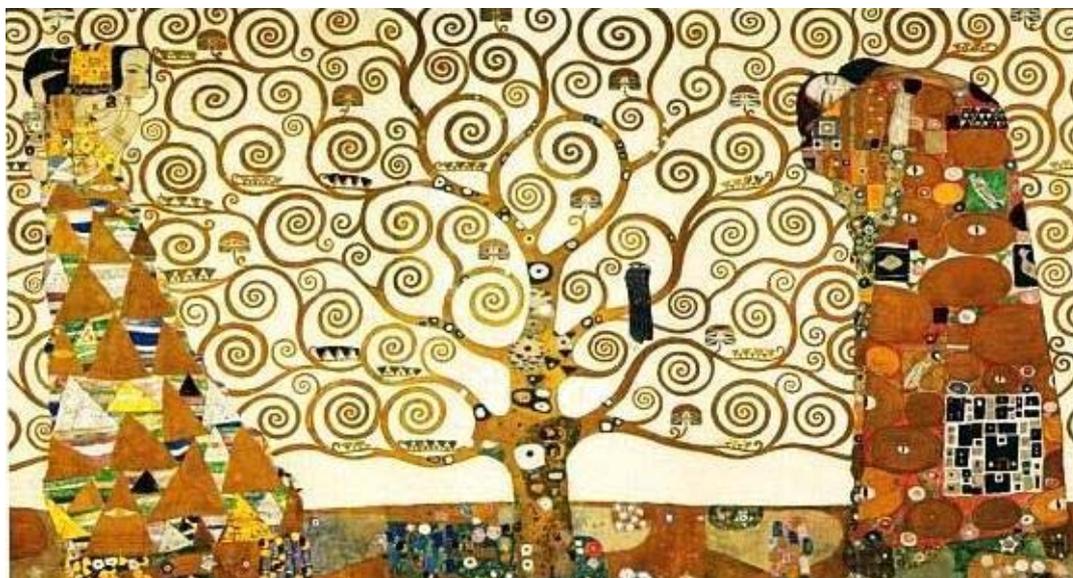

ภาพที่ 2 ภาพของ Henri Rousseau ,Snake charmer,1907

ที่มา : Art cyclopedia, [Henri Rousseau](http://www.artcyclopedia.com/masterscans/Henri-Rousseau-Snake-Charmer.html) [Online] , accessed 20 April 2012. Available from <http://www.artcyclopedia.com/masterscans/Henri-Rousseau-Snake-Charmer.html>

อิทธิพลศิลปะนกุสตาฟ คลิมท์ (Gustav Klimt)

ศิลปินกุสตาฟ คลิมท์ เกิดเมื่อ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2405 ถึงแก่กรรม 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2461 เป็นจิตรกรชาวออสเตรียและมันชนากรหัวก้าวหน้าแห่งออสเตรียในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 อันเป็นช่วงเวลาที่ศิลปะแนวใหม่ หรือ Art Nouveau กำลังงอกงามในยุโรป ผลงานของเขาแสดงให้เห็นถึงจุดเชื่อมต่อระหว่างศิลปะประยุกต์ ที่สร้างเพื่อการตกแต่ง กับงานวิจิตรศิลป์ที่ศิลปินสร้างขึ้นเพื่อเสนอสาระและคุณค่าในตัวงาน ข้าพระเจ้าชื่นชอบผลงานที่ชื่อ Tree of Life ศิลปินได้ผสมผสานรูปทรง 2 มิติกับ 3 มิติได้อย่างกลมกลืน องค์ประกอบภายในภาพที่ประกอบด้วยคือ มนุษย์ต้นไม้และสัตว์ถูกใช้ป็นสัญลักษณ์ของการอยู่ร่วมกันพึ่งพาอาศัยกัน ต้นไม้ที่เป็นสื่อกลาง เพราะเชื่อม3 โลกเขาด้วยกันคือรากยังลึกถึงใต้พิภพกิ่งใบกินระวางพื้นที่ในอากาศ และลำต้นดอกผลแบ่งปันแก่นมนุษย์ สีทองอาจหมายถึงคุณค่าของความคิดที่มีอยู่ในทุกสรรพสิ่ง

ภาพที่ 3 ภาพของ Gustav Klimt, Tree of Life

ที่มา : Artinthepicture, [Gustav Klimt](http://www.artinthepicture.com/paintings/Gustav_Klimt/The-Tree-of-Life/) [Online], accessed 20 April 2012. Available from http://www.artinthepicture.com/paintings/Gustav_Klimt/The-Tree-of-Life/

อิทธิพลจากสภาพแวดล้อมสังคมปัจจุบัน

1. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลกเป็นปรากฏการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรโลกทั้งหมดเพียงแต่ความรุนแรงของปัญหาในแต่ละซีกโลกอาจไม่เท่ากันหรือแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมและสภาพพื้นที่ที่ปรากฏการณ์นั้นๆ เกิดขึ้นนอกจากนี้มนุษย์ก็เป็นผู้กระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมด้วยเนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมต่างๆเพื่อการยังชีพและเพื่อการอยู่รอดในสังคมกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นล้วนเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ในประเทศไทยภัยพิบัติเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี เช่น ภัยพิบัติสึนามิ น้ำท่วมภาคใต้และน้ำท่วมครั้งประวัติศาสตร์ทำให้เกิดความเสียหายมหาศาลทำให้ข้าพเจ้าสนใจเรื่องการดำรงอยู่ร่วมกันของธรรมชาติและมนุษย์ในผญาสุภามิตติสถานบทที่สอนให้เราเห็นคุณค่าของธรรมชาติเช่น“เสื่อได้กินเนื้อเพื่อป่าไม่มีหนาม ไม้งามเพื่อมีเสื่ออยู่” หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ต้องพึ่งพาอาศัยกันๆ ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจในการนำไปสร้างผลงานหลายชิ้น อาทิ โศกนาฏกรรมของตาดินและนาวาแห่งคนเขลา

2. สภาพแวดล้อมทางสังคม

วิกฤตการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2548-2553 เป็นชุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมือง ซึ่งมีความเห็นต่อต้านและสนับสนุนนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งวิกฤตการณ์ดังกล่าว ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับเสรีภาพสื่อ เสถียรภาพทางการเมืองในไทย ทั้งยังสะท้อนภาพความไม่เสมอภาคและความแตกแยก ระหว่างชาวเมืองและชาวชนบท การละเมิดพระราชอำนาจ การหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งบั่นทอนการเมืองไทยมาเป็นเวลาช้านาน

วิกฤตการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการขาดความรักความเห็นอกเห็นใจกันของคนในสังคมไทยในภาคอีสานเองก็ได้รับผลกระทบนี้เช่นกันคนในชุมชนเกิดความแตกแยกแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ซึ่งแต่เดิมคนในชุมชนต่างเป็นหนึ่งเดียว มีความรักกลมเกลียวช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าสร้างผลงานชื่อ “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ”

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์

“จินตนาการ คือ พลังของจิตที่สร้างภาพขึ้นใหม่ภายในใจ ให้นำพอใจกว่าสวกว่าเป็นระเบียบกว่า หรือร้ายกาจกว่าสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติทั่วไป จินตนาการจะทำให้เกิดภาพขึ้นในสำนึก เราเรียกภาพชนิดนี้ว่า จินตภาพ (Image) จินตภาพเหล่านี้จะเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ได้รับทันที จากเหตุการณ์ภายนอกหรือไม่ก็ได้”⁴

ในบทนี้ข้าพเจ้าจะได้กล่าวถึงการกำหนดความสัมพันธ์ของการแสดงออกในเนื้อหา รูปแบบ และการแปลผลภาษาศิลปะให้ออกมาเป็นภาษาภาพ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเป็นการเปลี่ยนระบบภาษาพูด ให้ออกมาเป็นภาพภายใน และหาวิธีการสร้างสรรค์ในการทำให้มันออกมาเป็นภาพที่ตามองเห็นได้ การแปรภาพภายในและได้ประยุกต์สู่ปฏักเป็นเครื่องมือในการยืนยันถึงการมีอยู่จริงของภาพ มี 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยน linear syntax ให้เป็น non-linear syntax linear syntax คือ โครงสร้างประโยคหรือไวยากรณ์ของภาษาที่มีลักษณะเวลายาวต่อเนื่องเป็นเส้นตรงการพูดหมายความว่า linear syntax ถึงแม้ว่าผลจะไม่มีรูปแบบและไวยากรณ์ที่ตายตัว แต่ก็เป็นการพูดสื่อความหมายที่ผู้รับในกลุ่มเข้าใจได้ สู่ปฏักมีลักษณะที่คล้ายและต่างจากการพูด กล่าวคือ สู่ปฏักมีองค์ประกอบที่เรียบง่าย เป็นชั้นแนวนอน คล้ายการอ่านเรียงบรรทัดตรงนี้มีลักษณะคล้าย linear syntax แต่เมื่อมองโดยภาพรวม สายตาของเราคว้ามองไปรอบๆจะเริ่มอ่านจากตรงไหนก็ได้ non-linear syntax คือ โครงสร้างของภาพที่เวลาไม่ได้เรียงตัวเป็นเส้นตรง องค์ประกอบที่เริ่มจากตรงกลางและขยายตัวออกไปรอบๆ ด้วยองค์ประกอบแบบนี้ ภาพจึงมีลักษณะเป็น non-linear syntax คนดูต้องทำความเข้าใจตัวละคร หาเหตุผลในการเชื่อมโยงเพื่อจะสร้างโครงสร้างใหม่ในการอ่านและเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าดังต่อไปนี้

2. ความหมายแบบพหุพจน์ (multiple meanings) การที่คนดูได้รับอิสระในการผูกเรื่องและตีความหมายเอาเองนั่นหมายความว่า ความถูกต้องของเนื้อเรื่อง ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญตรงนี้ต่างจาก

⁴ ชลูด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2553), 13.

อุปเต็มที่มีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดรอไว้ที่ปลายทางแล้ว การที่ตัวละครในจิตรกรรมร่วมสมัยมีหลายความหมาย เช่น ปลาหน้าคน อ้างถึงทั้งสุภายิตติเม และนักการเมืองและอำนาจมืดในเวลาปัจจุบัน

การกำหนดแนวเรื่อง

เรื่อง (Subject) ที่ข้าพเจ้านำมาสร้างสรรค์ได้แก่ รูปคนผสมสัตว์ สัตว์และต้นไม้ซึ่งจุดสนใจของภาพนั้น ข้าพเจ้าจะเน้นที่การใช้รูปทรงของคนผสมสัตว์ที่ข้าพเจ้าได้จินตนาการขึ้น เป็นส่วนสำคัญในการนำเสนอ

แนวเรื่อง (Theme) ที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอคือ อารมณ์สะท้อนใจ ปัญหาที่เกิดขึ้นสังคมปัจจุบัน เสียดสีประชดประชันความแตกแยกของคนในสังคม

ข้าพเจ้าจึงเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ผ่านกระบวนการความคิด ความรู้สึกส่วนตัวของข้าพเจ้าในรูปแบบแฟนตาซี ซึ่งแนวเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเสมือนพื้นที่(Fantasy Space) ที่ให้ข้าพเจ้าแสดงความรู้สึกของจินตภาพออกมา ซึ่งการได้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกจากจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้านี้ ข้าพเจ้าได้ปล่อยให้มันเป็นตัวกำหนดมโนภาพที่ปรากฏในความคิดฝันของข้าพเจ้า ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของผลงานการสร้างสรรค์ในแต่ละชิ้นแต่ยังคงไว้ซึ่งกรอบ โครงสร้างในแนวความคิด

การกำหนดรูปแบบในงานจิตรกรรม

“ จิตรกรรมตามความหมายดั้งเดิม คือผลงานทัศนศิลป์ 2 มิติ ที่มีด้านกว้างกับด้านยาว ส่วนมิติที่ 3 ที่เป็นความลึก ลวงตา” การสร้างสรรค์รูปแบบที่หลากหลายทางจิตรกรรมนั้นเพื่อตอบสนองในแนวทางการสร้างสรรค์ใหม่ๆ ซึ่งรูปแบบต่างๆของจิตรกรรมเหล่านี้ก็ขึ้นอยู่กับเจตนาของศิลปิน หากใช้การดูแคลนว่าจิตรกรรมเป็นสิ่งล้าหลัง แต่สำหรับข้าพเจ้าแล้วจิตรกรรมยังคงสามารถรักษาคุณค่าในตัวของมันเองได้มาจนถึงปัจจุบัน เพราะจิตรกรรมมีภาษาที่พิเศษและเป็นภาษาเฉพาะในการสื่อความหมายที่เราเรียกว่า “ภาษาภาพ” และทัศนธาตุในผลงานจิตรกรรมก็ได้แสดงพลังของมันได้อย่างเปิดเผย

เพราะงานจิตรกรรมเป็นรูปแบบที่สามารถรองรับจินตนาการของข้าพเจ้าได้อย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ทัศนธาตุในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้านั้นเป็นส่วนสำคัญในการสื่อความหมายแบบ “ภาษาภาพ” ข้าพเจ้าใช้การประสานสัมพันธ์ของทัศนธาตุที่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาและเทคนิค

กระบวนการในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า เพื่อสร้างเอกภาพในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ดังต่อไปนี้

1. รูปทรง (Form) รูปทรงที่ข้าพเจ้าจินตนาการขึ้นซึ่งมีลักษณะแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เป็นรูปทรงที่อ้างอิงจากอนุภาคอะตอม

2. รูปทรงของคนผสมสัตว์ (Figurative) ที่ปรากฏอยู่ในผลงานของข้าพเจ้านั้นอ้างอิงมาจากตัวของข้าพเจ้าเอง มีลักษณะกึ่งเหมือนจริง ทำท่าทางที่ดูอ่อนโยน คลุมเครือ เคลื่อนไหว ไปมา ภายในภาพ เป็นสิ่งที่น่าค้นหาในงานศิลปะของข้าพเจ้า ทำให้เกิดการตั้งคำถามถึงความหมายหรือสาระในรูปทรงนั้นๆ อยู่เสมอ ทำให้คนดูและข้าพเจ้าได้ใช้เวลาสำรวจ และค้นหาสิ่งต่างๆ ที่แฝงไว้ในผลงานการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าในการภายหลัง

ภาพที่ 4 ภาพรายละเอียดของรูปทรง(Figurative)

3. เส้น (Line) ในผลงานของข้าพเจ้านั้นประกอบด้วยเส้นที่เกิดจากเส้นรอบนอกของรูปทรง หรือเกิดจากการตัดกันอย่างรุนแรงของแสงและเงาก็ปรากฏให้เกิดเป็นเส้น และเส้นที่หนา นูนจากเทคนิคการแกะด้วยเครื่องมือแกะไม้(woodcut)เส้นที่ปรากฏในผลงานการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าตั้งใจให้เส้นมีความคมชัดเพื่อการแบ่งแยกรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่างๆ ให้แยกออกจากกันโดยชัดเจน เพื่อสร้างมิติภายในภาพ เช่นรูปทรงที่อยู่ในระยะหน้าสุดเส้นรอบรูปทรงจะมีขนาดใหญ่ชัดเจนหรือหนานูนกว่าปกติ และเส้นจะเบาบางลงไปเมื่อรูปทรงอยู่ในระยะที่ไกลออกไป และเส้นโดยรวมของภาพที่ข้าพเจ้าใช้จะเป็นเส้นที่มีลักษณะโค้งไหลลื่นซึ่งอารมณ์ที่เกิดใน

เส้นดังกล่าวเกิดจากการผสมเทคนิคการร่างภาพอัตโนมัติ(Automatic Drawing) ของข้าพเจ้าซึ่งสามารถแสดงอารมณ์แห่งความนุ่มนวล เคลื่อนไหว ลื่นไหลไม่รู้จบภายในภาพได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 5 ภาพรายละเอียดของเส้น (Line) ที่เกิดจากเครื่องมือแกะไม้

ภาพที่ 6 ภาพรายละเอียดของเส้น (Line) การเขียนลวดลาย

4. สี (Color) ในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า สีถือว่าเป็นทัศนธาตุที่สำคัญในการแสดงออก ข้าพเจ้าใช้สีในการแสดงออกถึงความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า และเป็นตัวแทนของ สัญลักษณ์ (Symbolic) ในผลงานจิตรกรรม ข้าพเจ้าใช้ความสดของสีแท้ (Hue) เพื่อแสดงพลังของสี ให้ออกมามากที่สุด และใช้การผสมสีของสีให้เกิดความกลมกลืนสีในงานของข้าพเจ้ามี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะ 2 มิติ จะเป็นสีที่เดียวที่ไม่มีการเคลือบ หรือ ไล่น้ำหนักจะเป็นการลงแบบเรียบๆ เป็นรูปแบบเดียวกับจิตรกรรมฝาผนังแบบอิสาน

ลักษณะ 3 มิติ เป็นสีที่มีการเคลือบไล่น้ำหนัก ผสมกับสีอื่นเพื่อสร้างบรรยากาศ สร้างมี ปริมาตรเหมือนจริง

5. น้ำหนัก (Tone) น้ำหนักแสงเงาในงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านั้น มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

5.1 มี 2 มิติคือความกว้าง กับ ความยาว และ 3 มิติ คือความลึกในพื้นที่เดียวกัน

5.2 มีทิศทาง

5.3 มีรูปร่าง

5.4 มีความอ่อนแก่

5.5 มีลักษณะผิวต่างๆ

6. พื้นผิว (Texture) ผลงานของข้าพเจ้าจะมีพื้นผิวอยู่สองลักษณะคือ พื้นผิวที่แบน ลวง ตาด้วยการใช้สีอะคริลิก และพื้นผิวที่นูนขึ้นมาจริงผสมดินสอพอง พื้นผิวที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นนั้นมีความหลากหลายในผลงาน พื้นผิวที่ข้าพเจ้าใช้นั้นสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมความมีชีวิตของรูปทรงและ วัตถุต่างๆ เช่น รูปทรงของคนหรือสัตว์ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคการระบายสีอะคริลิกเคลือบให้แสงเงา เพื่อก่อให้เกิดมวล ให้ออกมามากที่สุด และใช้การผสมสีของสีให้เกิดความกลมกลืนสีในงานของข้าพเจ้ามี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะ 2 มิติ จะเป็นสีที่เดียวที่ไม่มีการเคลือบ หรือ ไล่น้ำหนักจะเป็นการลงแบบเรียบๆ เป็นรูปแบบเดียวกับจิตรกรรมฝาผนังแบบอิสาน

ลักษณะ 3 มิติ เป็นสีที่มีการเคลือบไล่น้ำหนัก ผสมกับสีอื่นเพื่อสร้างบรรยากาศ สร้างมี ปริมาตรเหมือนจริง

5. น้ำหนัก (Tone) น้ำหนักแสงเงาในงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านั้น มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

5.1 มี 2 มิติคือความกว้าง กับ ความยาว และ 3 มิติ คือความลึกในพื้นที่เดียวกัน

5.2 มีทิศทาง

5.3 มีรูปร่าง

5.4 มีความอ่อนแก่

5.5 มีลักษณะผิวต่างๆ

6. พื้นผิว (Texture) ผลงานของข้าพเจ้าจะมีพื้นผิวอยู่สองลักษณะคือ พื้นผิวที่แบน ลวง ตาด้วยการใช้สีอะคริลิก และพื้นผิวที่นูนขึ้นมาจริงผสมดินสอพอง พื้นผิวที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นนั้นมีความหลากหลายในผลงาน พื้นผิวที่ข้าพเจ้าใช้นั้นสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมความมีชีวิตของรูปทรงและ วัตถุต่างๆ เช่น รูปทรงของคนหรือสัตว์ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคการระบายสีอะคริลิกเคลือบให้แสงเงา เพื่อก่อให้เกิดมวล ให้ออกมามากที่สุด และใช้การผสมสีของสีให้เกิดความกลมกลืนสีในงานของข้าพเจ้ามี 2 ลักษณะ คือ

การนำเทคนิคพื้นผิวที่มีลักษณะหนานูนกว่าปกตินั้นข้าพเจ้าต้องใช้หลักการมองและ พิจารณาผลงานในแบบวิธีการของการสร้างสรรค์ผลงานแบบนามธรรม (Abstract) มาช่วย ตรวจสอบความสัมพันธ์ในองค์ประกอบภาพเพื่อให้เกิดความงามที่พอเหมาะพอดี ไม่มากเกินไป ดังนั้นระบบการจัดการกับพื้นผิวภายในผลงานจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความสัมพันธ์ กลมกลืน อย่างมีเอกภาพ

ภาพที่ 7 ภาพรายละเอียดการแสดงพื้นผิวที่เกิดจากเทคนิคสีอะคริลิก

ภาพที่ 8 ภาพรายละเอียดการแสดงพื้นผิวที่หายาจากเทคนิคผสมทราย

ภาพที่ 9 ภาพรายละเอียดการแสดงพื้นผิว

7. ที่ว่าง(Space) และการกำหนดพื้นที่ขึ้นใหม่ในงานจิตรกรรม พื้นที่ว่างในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงพื้นที่ว่างใน 2 ลักษณะคือ

7.1 ที่ว่างที่เป็นแผ่นระนาบมีลักษณะ 2 มิติ

7.2 ที่ว่างที่ถูกกำหนดด้วยเส้นให้มีรูปร่างขึ้น

ข้าพเจ้าได้เลือกใช้พื้นที่อันเป็นแผ่นระนาบ 2 มิติที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นเอง เป็นเสมือนพื้นที่ที่ให้ข้าพเจ้าสามารถระบาย พรรณนาความรู้สึกภายในจิตใจของข้าพเจ้า เป็นพื้นที่ที่ไม่ได้บอกเวลาชัดเจน มีความลึกมีความเคลื่อนไหวในทางคิ่ง ทางราบ

ส่วนในที่ว่างที่ล้อมรอบรูปทรงนั้นข้าพเจ้าได้จัดการกับพื้นที่ว่างให้เกิดความเคลื่อนไหวสัมพันธ์กับรูปทรง เสมือนอากาศที่โอบอุ้มรูปทรงที่มีความเคลื่อนไหว แม้ในผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าจะเต็มไปด้วยรายละเอียดของรูปทรงต่างๆกระจายไปทั่วผลงานแต่การใช้พื้นที่ว่างที่มีมิติ ลวงตาในจิตรกรรมของข้าพเจ้านั้นได้แสดงมิติระยะไกล ให้ความรู้สึกโล่งโปร่ง และมีบางครั้งที่ว่าให้ความรู้สึกกดดัน จะพบในผลงาน “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ” และ “หนีสิงห์ปะจระเข้”

ภาพที่ 10 ภาพรายละเอียดของที่ว่างแบบโปร่งมีความเคลื่อนไหว

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

เมื่อข้าพเจ้าเลือกผญาบทที่สอดคล้องของเนื้อหาที่สะท้อนความรู้สึกของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะมีโนภาพเกิดขึ้นอย่างคร่าวๆขึ้นตอนต่อไปในการสร้างสรรค์ผลงานคือการถ่ายทอดความคิดความรู้สึกภายในจิตใจของข้าพเจ้าให้ออกมาเป็นรูปธรรมเป็นวาดเส้น และนำไปขยายเป็นผลงานในรูปแบบจิตรกรรมสองมิติ

เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมนั้น เทคนิควิธีการก็เป็นส่วนสำคัญที่ในองค์ประกอบทางศิลปะ ข้าพเจ้าจึงพยายามที่จะสร้างความสัมพันธ์ในเทคนิควิธีการให้มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาและรูปทรง ให้องค์รวมของผลงานการสร้างสรรค์ก่อเกิดเป็นเอกภาพอย่างสมบูรณ์ ซึ่งข้าพเจ้าจะขอกล่าวถึงเทคนิควิธีการในผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างผลงานภาพร่างต้นแบบ

1.1 การเปลี่ยนภาษาพูดจากฉญาภษิตเป็นมโนภาพอย่างคร่าวๆในห้วงความคิดฝันของข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะใช้วิธีการวาดเส้นลงบนกระดาษในการสร้างรูปทรงให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะการวาดเส้นบนกระดาษเป็นกระบวนการที่รวดเร็ว และบริสุทธิ์ใจ สามารถถ่ายทอดความคิดฝันออกมาจากภายในได้อย่างตรงไปตรงมา

1.2 เมื่อข้าพเจ้าถ่ายทอดมโนภาพอย่างคร่าวๆ ลงบนกระดาษแล้ว หากจินตภาพที่เกิดขึ้นมีลักษณะของรูปทรงที่มีที่มาสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะสื่อจะเป็นลักษณะของตัวละคร สัญลักษณ์ ข้าพเจ้าจะใช้วิธีการผสมผสานระหว่างรูปทรงคนกับสัตว์ให้เป็นไปตามจินตนาการของข้าพเจ้า เช่น ในผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ของข้าพเจ้ามีรูปทรงของคนกับนก และคนกับปลา

2. การสร้างผลงานจิตรกรรมบนผ้าใบ

2.1 เมื่อข้าพเจ้าได้ภาพร่างต้นแบบแล้ว

2.2 ลำดับต่อไปข้าพเจ้าก็เขียนภาพของรูปทรงคนผสมสัตว์ และสัตว์ ด้วยเทคนิคสีอะคริลิกก่อน ส่วนใดที่จะต้องใช้เทคนิคสีออคาลยลิกก็ต่อเขียนให้เสร็จเป็นขั้นตอนแรก และไม่ได้กำหนดตายตัวว่าจะต้องตรงตามแบบร่าง อาจปรับเปลี่ยนในรายละเอียดได้ตามความเหมาะสมตามผลงานชิ้นนั้น ๆ

2.3 ขั้นตอนต่อไปเป็นการวาดรูปทรงที่อยู่ในระยะที่ไกลออกไปโดยวิธีการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าข้าพเจ้าจะเขียนจากระยะหน้าไปจนถึงระยะหลังสุด

2.4 เมื่อเขียนสีอะคริลิกในภาพที่ได้แบ่งส่วน รูปของคน สัตว์ วัตถุสิ่งของ เสร็จแล้วพื้นที่ในภาพที่เป็นผิวที่มีความหยาบกระด้างเช่นผิวของชนนก ต้นไม้ เป็นต้น พื้นที่เหล่านี้ ข้าพเจ้าจะใช้สีที่เกิดจากการผสม Medium Gel และ Medium Gel ผสมกับทรายผสมสีอะคริลิก เพื่อนำไปสร้างให้เกิดเป็นพื้นผิว ตามต้องการ สีนี้จะมีคุณสมบัติที่เข้มข้น หนานูนมากกว่าปกติ ข้าพเจ้าจึงใช้วิธีการพอกสีลงไปตามพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นผิวของวัตถุต่างๆ

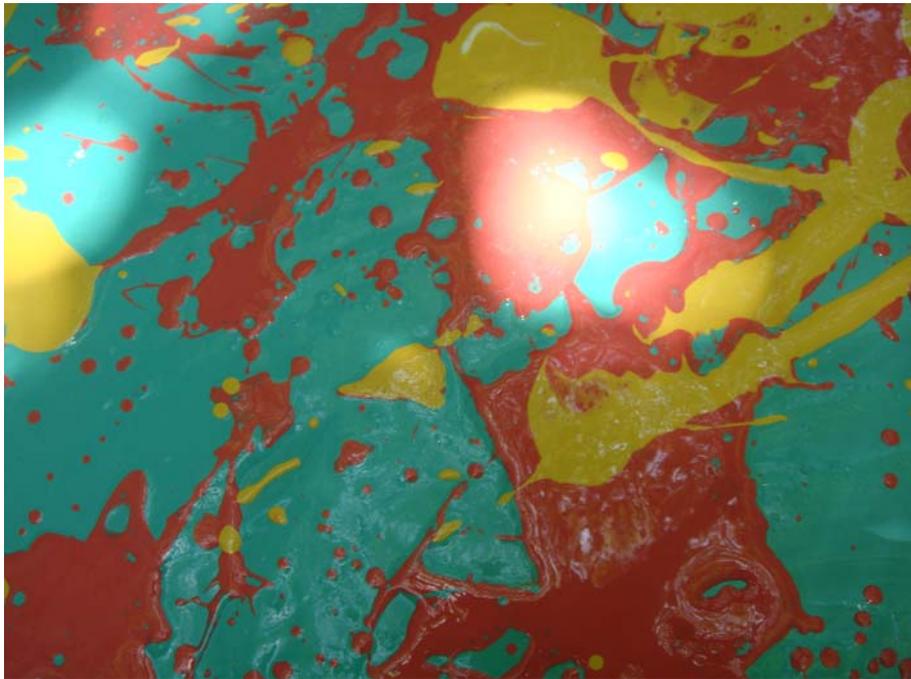
ดังนั้นข้าพเจ้าจึงใช้การตกแต่งภาพและบรรยากาศโดยรวมด้วยการกำหนดแสงและเงา เพื่อสร้างความกลมกลืนและสร้างความสัมพันธ์ภายในภาพให้เป็นเอกภาพมากขึ้น

ภาพที่ 11 ภาพอุปกรณ์การสร้างสรรค์

ภาพที่ 12 ภาพขั้นตอนการเตรียมโครงไม้อัด

ภาพที่ 13 ภาพการรองพื้นด้วยดินสอพอง

ภาพที่ 14 ภาพทำผิวขั้นสุดท้ายเป็นบรรยากาศที่ต้องการ

ภาพที่ 15 ภาพร่างโครงสร้างคร่าวๆเพื่อหาคู่ประกอบที่ลงตัวที่สุด

ภาพที่ 16 ภาพการออกแบบลักษณะรูปสัญลักษณ์

ภาพที่ 17 ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร

ภาพที่ 18 ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร

ภาพที่ 19 ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร

ภาพที่ 20 ภาพการออกแบบลักษณะตัวละคร

บทที่ 4

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ใน หัวข้อ “สุภษัฒนีสถานสู่จินตนาการชีวิต” เป็นการ ค้นหาแนวทางในการพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ ทั้งเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบ และเทคนิค วิธีการ โดยใช้ผลงานจิตรกรรมเป็นสื่อกลาง ซึ่งสามารถลำดับการพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้ดังต่อไปนี้

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 นี้ แนวความคิดในการ สร้างสรรค์ของข้าพเจ้าคือความสัมพันธ์ของรูปแบบรูปแต้มกับตัวเทคนิคแกะดินเพื่อแสดงสภาวะ ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับตัวข้าพเจ้าอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลกระทบต่อ การรับรู้ในอารมณ์ความรู้สึก ความคิดฝัน จินตนาการ

รูปแบบจิตรกรรมฝาผนังอีสานมีบทบาทต่อการแสดงออกของข้าพเจ้า ถึง ความเป็นจริง อันเป็นเป็นลักษณะเฉพาะของตะวันออก ความผูกพันในวัยเด็กกับธรรมชาติส่งผลต่อการแสดงออก แบบจับปล้นภาพต้นไม้จะแกะดินโดยไม่ได้ร่างแบบ ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์โดยตรงจาก ธรรมชาติมิใช่แสดงออกถึง ความเหมือนจริง แบบตะวันตก ในคำกวีเต๋าของจีน เคยกล่าวไว้ว่า “เหนือสิ่งอื่นใดการวาดภาพมิใช่ ‘การลอกเลียนแบบ’ จากธรรมชาติ ‘ความเหมือน’ มิใช่การวาด ภาพการสร้างสรรค์นั้นคือความจริง เมื่อศิลปินที่แท้วาดรูปต้นไม้ไม่ได้อาศัย ‘ความเหมือน’ หาก คือการถ่ายทอด ‘วิญญูณ’ ของต้นไม้ที่ลงไปในภาพต้นไม้ที่จริงเป็นต้นไม้ที่มีชีวิต ต้นไม้นั้นมิได้เป็นเพียงกระดาษที่เปื้อนสีหมึก”⁸ ในผลงานชุดนี้ สืบเนื่องมาจากความสะเทือนใจที่ ธรรมชาติ ป่าไม้ แม่น้ำ ในถิ่นที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่กำลังค่อยๆเสื่อมโทรมและถูกทำลาย

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะแรกนี้ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นหาเอกลักษณ์ใน แนวทางการสร้างสรรค์เฉพาะตัวผลงานในระยะนี้ข้าพเจ้าได้ให้ความสนใจในเรื่องของการทดลอง ทางเทคนิคในงานจิตรกรรมค่อนข้างมาก ข้าพเจ้าค้นหาดินหลากหลายชนิดเช่น ดินทราย ดินดำร่วน เพื่อมาสื่อถึงความเป็นธรรมชาติและความเป็นชนบทอีสานด้วย จนกระทั่งค้นพบดินสอพองที่ช่าง สมัยก่อนใช้ในการรองพื้น โปสโก้ ดินสอพองเป็นดินที่มีความละเอียดและมีความทนยึดเกาะแน่น

เพราะผสมกับแคลเซียมที่ได้จากเปลือกหอย อีกทั้งยังสามารถแกะได้เทคนิคแกะดินสอพองเป็นสื่อใหม่สำหรับข้าพเจ้า ดังนั้นในระยะแรกนั้นจึงมีปัญหาทางเทคนิคค่อนข้างมากส่วนเนื้อหาเรื่องราวและแนวความคิดที่น่าเสนอนั้นยังไม่มีความชัดเจนเท่าไรนัก

ปัญหาในการสร้างสรรค์ระยะที่ 1 แบ่งออกได้ ดังนี้

การเตรียมพื้นด้วยการเทดินสอพองนั้นในช่วงแรกเกิดปัญหาคือเมื่อผสมดินกับกาวเยอะเกินไปจะไม่สามารถแกะดินได้ และถ้ากาวน้อยเกินไปทำให้ดินแตกและไม่ยึดเกาะ ดังนั้นอัตราส่วนที่พอดีและสามารถใช้เครื่องมือแกะไม้แกะได้ คือดินสอพองผสมน้ำสี 70 ต่อกาว 30 เปอร์เซ็นต์

การกำหนดค่าน้ำหนักของสีค่าของสีที่ผสมดินเมื่อแห้งแล้วจะมีความเจือจางน้ำหนักของสีจางลงและแบ่งสีออกเป็น 2 น้ำหนัก น้ำหนักเข้มจะลอยตัวขึ้นอยู่ส่วนบนที่เหลือนจะเป็นน้ำหนักกลางของสีนั้นๆเมื่อเทสีมากกว่าหนึ่งชั้นการผสมสีกับดินในแต่ละครั้งจึงต้องเผื่อค่าน้ำหนัก ให้สีเข้มกว่าน้ำหนักจริงที่ต้องการประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ 21 ภาพที่ร่องรอยของดินแตกกระแหง เกิดจากการผสมไม่ได้สัดส่วน

ภาพที่ 22 ภาพที่ค่าน้ำหนักอ่อนแก่ของชั้นลี

ภาพที่ 23 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1 ชื่อ “ร้อยแห่งจินตนาการ”

ภาพที่ 24 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2 “แผ่นดินอีสาน แผ่นดินแห่งจินตนาการ 1”

ภาพที่ 25 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3 “แผ่นดินอีสาน แผ่นดินแห่งจินตนาการ 2”

การสร้างสรรคและการพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ผลงานระยะที่ 2เป็นการพัฒนาควบคู่กันไประหว่างเทคนิคและ เนื้อหา จากโครงสร้างทางความคิดที่พัฒนามาจากผลงานในระยะแรกคือ การเลือกฉายาสุภายิตเข้ามาเสริมแนวความคิด ในระยะนี้จะเน้นให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเช่น “เสื่อได้กินเนื้อเพื่อป่าไม่มีหนาม ไม้งามเพื่อมีเสื่ออยู่” หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ปรากฏในผลงานภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1 “เกาะศักดิ์สิทธิ์” เกาะศักดิ์สิทธิ์คือแรงบันดาลใจจากข้อสงสัยถึงพื้นที่อุดมสมบูรณ์ในหมู่บ้านของข้าพเจ้าที่จังหวัดอุบลราชธานีมีต้นไม้ใหญ่อายุนับร้อยปีมีสัตว์หายากมากมาย และชาวบ้านสามารถหาของป่า เช่น เห็ด ผักป่าต่างได้ ขณะที่พื้นที่โดยรอบถูกตัดและถูกทำลายหมดเป็นพื้นที่ที่ชาวบ้านให้ความเคารพ เกรงกลัวพลังอำนาจลึกลับของเทพ(พญาแถนในภาษาอีสาน)ผู้ปกปักรักษา เสื่อได้กินเนื้อเพื่อป่าไม่มีหนาม จึงเป็นการอุปมาถึงการพึ่งพาอาศัยระหว่างคนกับธรรมชาติ ผลงานชุดนี้ที่ข้าพเจ้านำไปพัฒนาต่อ ในชุดวิทยานิพนธ์ข้าพเจ้าได้นำเสนอเรื่องราวของฉายาสุภายิตที่มีความสอดคล้องต่อสถานะการณ์มากยิ่งขึ้น

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่ 2

เทคนิคแกะดินเผาให้เห็นเส้นที่เกิดจากเครื่องมือแกะไม้ (Woodcut) ทำให้น้ำหนักของเส้นค่อนข้างชัดเจนจนเกินไป ประกอบกับรูปทรงในลักษณะ สองมิติกลืนกับฉากหลังและแยกจากกันไม่ได้ ทำให้การจัดองค์ประกอบแบบกระจายทั่วทั้งภาพที่ไม่ได้เน้นส่วนใดหนึ่งให้เด่นออกมา โครงสร้างทางแนวความคิดในการสร้างสรรค์ในผลงานจึงแสดงออกมาได้ไม่ค่อยชัดเจนเท่าใด ปრაกฏเพียงรูปความงามอันเกิดจากสีเส้นการสีและรูปทรงในองค์ประกอบของภาพ แต่ก็ทำให้ข้าพเจ้าได้ทดลองและพัฒนาในด้านเทคนิควิธีการในผลงานจิตรกรรม

ภาพที่ 26 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “เกาะศักดิ์สิทธิ์”

ภาพที่ 27 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2 ชื่อผลงาน “ความรักของแดน”

ภาพที่ 28 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3 “โศลกนาฏกรรมของตาทิน”

ภาพที่ 29 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 4 “แว่วเสียงแห่งความรู้ลึก 1”

ภาพที่ 30 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 5 “แว่วเสียงแห่งความรู้สึก 2”

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้าได้พยายามทดลอง และค้นหาแนวทางในการสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ในการสร้างสรรค์ และแนวทางในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านี้สิ่งที่ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ปรากฏในผลงานการสร้างสรรค์มาโดยตลอดคือการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกภายในส่วนตัวของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าพบว่าการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้ามีการนำเสนอแบบ “ อัดวิสัย ” ผลงานศิลปะในกลุ่มศิลปินที่มีความเชื่อแบบ “อัดวิสัย” นั้นเมื่อดูโดยรวมจะมีลักษณะแบบ “นามธรรม” “ด้วยเหตุผลที่ศิลปินกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าความงามและความจริงแท้ซึ่งซ่อนลึกลงภายใต้รูปลักษณ์ที่ปรากฏให้เห็นภายนอก หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ศิลปินมุ่งค้นหาความงามและความจริงที่อยู่ในโลกภายในแห่งจิตใจ”⁵ การที่ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ตัวตนในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าว่ามีความเป็นอัดวิสัยนี้ ก็เพื่อการที่ข้าพเจ้าจะได้กล่าวอธิบายถึงระบบ และกระบวนการสร้างสรรค์ที่มีความสอดคล้อง สัมพันธ์ ของแนวความคิด เนื้อหาเรื่องราว รูปแบบ และเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า

แต่ความเป็น “อัดวิสัย” ในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้านี้ไม่ได้เป็นไปอย่างสุดขั้วที่จะส่งผลให้ผลงานการสร้างสรรค์เป็น ไปในแนวทางแบบนามธรรม แต่จะมีส่วนผสมของเนื้อหาเรื่องราว และแรงบันดาลใจจากภายนอกด้วย ดังนั้นรูปแบบในผลงานการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าจึงปรากฏรูปทรงแบบเหมือนจริงผสมผสานไปกับรูปทรงกึ่งนามธรรม และด้วยบุคลิก รสนิยม และความถนัดส่วนตัวของข้าพเจ้าแล้ว การสร้างสรรค์ทางด้านเทคนิคในงานจิตรกรรม ข้าพเจ้านั้นมักจะผสมผสานความหลากหลายในเทคนิควิธีการในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้า ดังนั้นจึงปรากฏลักษณะของการแสดงออกแบบวิธีการปิดป้ายสีแปร่งด้วยความเคลื่อนไหว (Painterly Style) และ (Linear Style) ที่ต้องการความคมชัด สงบนิ่ง ส่วนผสมนี้จะมีปริมาณมากน้อยเท่าใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในรายละเอียดของผลงานในแต่ละชิ้น

⁵ อธิทพล ตั้งโกลก, แนวทางการสอนและสร้างสรรคจิตรกรรมชั้นสูง (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2550), 114.

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่อ “นาวาแห่งคนเขลา”

ผลงานวิทยานิพนธ์ในระยะแรกนี้ข้าพเจ้าได้ปรับเปลี่ยนจากเทคนิคแกะดินเป็นการเพิ่มดินที่ตัวรูปทรง ดินในที่นี้มีทั้งละเอียดและหยาบเพื่อต้องการสร้างผิวที่แตกต่างหลากหลายของงานจิตรกรรมเช่นผิวรูปทรงที่หยาบกับพื้นหลังเรียบทำให้มิติมากขึ้น ใบหน้าใหญ่เกลี้ยงเรียบด้วยสีอะคริลิกมีปริมาตรแบบเหมือนจริงทำให้เกิดความรู้สึกถึงพลังอำนาจ พื้นผิวที่มีความหยาบและละเอียดทับซ้อนดูขัดแย้งแต่อยู่รวมกันได้อย่างลงตัวในส่วนของเนื้อหาข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจผญาสุภาษิตบทที่ว่า “เสือกินเนื้อเพื่อป่าไม่มีหนามไม่้งามเพื่อมีเสื่ออยู่”เป็นการตีความถึงการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ การทำร้ายธรรมชาติก็เหมือนทำร้ายตัวเอง

โครงสร้างของภาพข้าพเจ้าได้อ้างอิงจากภาพทิวทัศน์(Landscape)เป็นแบบพานอรามา (Panorama)มีบรรยากาศของสีในโทนเย็นมีจุดเด่นที่ใบหน้าขนาดใหญ่คล้ายเศษหึงสีเขียวข้าพเจ้าแทนพระแม่คงคาสัญลักษณ์ของน้ำในความเชื่อของชาวอีสานมีการของการพ่นน้ำคล้ายกับกำลังเกรี้ยวกราดน้ำพวยพุ่งออกจากปากพร้อมกับสัตว์นานาชนิดบรรยากาศคล้ายกำลังโกลาหลพื้นหลังสีเทาไม่ได้บอกเวลาชัดเจนเป็นเหมือนสภาวะหนึ่งที่เกิดขึ้นแล้วสลายไปและพร้อมที่จะเกิดขึ้นได้อีกทุกเมื่อ

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ชื่อ “นิทานชีวิต”

“นกอีแจ็งกินหมาก โปไฮแซวแซวเสียงบมีโตฮ้องแซวแซวฮ้องโตเดียวเหม็ดหมู” ผญาภาษิตบทนี้เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าสร้างผลชิ้นนี้ขึ้นมา โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับมนุษย์และธรรมชาติ หลังจากได้อ่านผญาบทนี้ข้าพเจ้าเกิดภาพในใจเห็นถึงการแก่งแย่งแข่งขันกันของมนุษย์อันเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่าไม่มีวันสิ้นสุด

ข้าพเจ้าเสนอโดยสร้างผลงานในขอบเขตของวงกลมแทนสัญลักษณ์ของโลกและความไม่มีที่สิ้นสุดผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้กำหนดสัญลักษณ์ให้กระจายไปทั่วทั้งภาพต้นไม้ใหญ่มีโคนต้นไม้เป็นศรีษะมนุษย์และมีใบไม้คล้ายนกทั้งสองอย่างเป็นสัญลักษณ์ของการพึ่งพิงธรรมชาติและอีกนัยหนึ่งหมายถึงมนุษย์ลักษณะของนกกำลังบินจิกกินผลไม้อย่างขาดสติรูปทรงบัวที่โผล่พื้นน้ำมีความหมายถึงปัญญานิทานชีวิตจึงเป็นความหลากหลาย ของการเชื่อมโยงสัญลักษณ์และสร้างให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นมาจากประสบการณ์ของผู้ชม

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ชื่อ “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ”

จากการตีความผญาสุภาษิตบทนี้ “ไผ่ลำเดียวฮ้อมฮ่วมไขว่ไขว่ คันไพรบ่พร้อมแบ่งบ้านบ่เอียง”ไม้ไผ่ลำเดียวล้อมรั้วไม่เสร็จฉันใดถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนการสร้างบ้านเมืองก็ไม่รุ่งเรืองฉันนั้น สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือของประชาชนที่มีมานานในภูมิภาคอีสานและสอดคล้องกับ

สถานการณ์ปัจจุบันที่สังคมขาดความสามัคคีมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย จึงนำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ที่มีชื่อว่า “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ” โดยมีแนวคิดหลักของการใช้คู่ตรงข้ามสีในงานชุดนี้จะใช้โทนสีเขียวกับสีแดงซึ่งเป็นสีตรงข้ามในวงจรรสีให้ความรู้สึกตื่นเต้นในเรื่องรูปทรงใช้ลักษณะของตัวละคร(Character) หลักเป็นสัตว์บก(นก)และสัตว์น้ำ(ปลา) เป็นตัวแทนของประชาชนวงองค์ประกอบของภาพแบ่งเป็นสองขั้วอย่างชัดเจน มีทิศทางที่กำลังถาโถมเข้าหากันราวกับกำลังจะทำสงครามกันการกำหนดภาพออกเป็นตอนเป็นความพยายามเชื่อมโยงระบบของภาพ และการเรียงตัวของภาษาที่แต่ละคำไม่ติดกันแต่สามารถรวมกัน เป็นประโยคที่มีความหมายทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้สรุปความหมายอย่างชัดเจนแต่ได้กำหนดเงื่อนไขร่วมกับผู้ชมด้วยใช้ชื่อผลงานว่านิทานเพราะเชื่อว่าวัฒนธรรมนิทานนี้อยู่คู่สังคมบนโลกนี้รวมทั้งคนไทยมาช้านานคนดูที่มีประสบการณ์กับนิทานอาจสามารถเชื่อมโยงสัญลักษณ์ต่างๆแล้วประกอบเป็นเรื่องใหม่ที่หลากหลายได้

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 4 ชื่อ “หนีสีห์ ปะจระเข้”

“หนีเสือฮ้าย คาคพ้อแเข้าใหญ่”เป็นผลงาที่ข้าพเจ้าได้แต่งขึ้นใหม่ การอุปมาถึงสภาวะกลืนไม่ได้คล้ายไม่ออกในสังคมไทยปัจจุบันการปะทะกันของประชาชนที่เนื่องมาจากปัญหาทางการเมืองนำมาซึ่งความสูญเสียขณะเดียวกันภัยภิบัติธรรมชาติน้ำท่วมทางภาคใต้และภาคเหนือที่มาสุมทับทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกสะเทือนใจ และตกอยู่ในสภาวะดังกล่าว

ผลงานชิ้นนี้ได้วางโครงสร้างของภาพในกรอบเฟรมวงกลม เพื่อให้สอดคล้องกับตัวแนวคิดคือเรื่องของ”สภาวะ” ที่อาจเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าหมุนเวียนเป็นวงกลม ผลงานชิ้นนี้ได้นำเอาเทคนิคแกะดินกับมาอีกครั้ง รวมทั้งเป็นการผสมการเลือกใช้สีทองเข้ามาเป็นครั้งแรกในผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้าได้วางจุดเด่นไว้ที่รูปทรงของคนผสมสัตว์ปีกที่มีหัวแทนต้นไม้เพื่อให้ความรู้สึกผิดที่ผิดทาง แทรกตัวอยู่ในคลื่นน้ำที่กำลังก่อตัวเป็นคลื่นใหญ่สีฟ้าและจะระเหวี่ยงกระจายอยู่โดยรอบเป็นสัญลักษณ์ของปัญหา สีทองที่ฉาบอยู่บนรูปทรงเป็นความจงใจสร้างเพื่อให้เกิดมิติเมื่อผู้ชมอยู่ในตำแหน่งจะเห็นแสงสีทองจะชัดเจนเป็นประกาย และขณะเดียวกันหากมองในตำแหน่งของเราสีทองจะไม่ปรากฏ ข้าพเจ้าเปรียบเหมือนปัญหาต่างที่เกิดขึ้นในสภาวะใดสภาวะหนึ่งหากเราใช้สติพิจารณาอาจเห็นทางออก และโอกาสใหม่ๆ

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 5 “หนีสีห์ ปะจระเข้ 2 ”

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้ามีแนวคิดต่อเนื่องกับชิ้นที่ 4 สภาวะกลืนไม่ได้คล้ายไม่ออกยังเป็นแนวคิดหลักรูปทรงที่ใช้ในงานยังคงเป็นสิ่งและจะเข้าเป็นการใช้สีกับชื่องานในลักษณะแบบตรงไปตรงมาเทคนิคการซ้อนทับของดินและเพิ่มชั้นสีมากขึ้น ข้าพเจ้าใช้วิธีการแกะผสมผสานกับการ

เขียนด้วยสีอะคริลิคบางๆเพื่อคลุมโทนของบรรยากาศ

ข้าพเจ้าได้วางจุดเด่นของรูปทรงไว้ตรงกลางภาพเป็นรูปทรงสี่ด้าคล้ายนกผสมผสานกับคนและต้นไม้แบบผิดที่ผิดทางอยู่ในอาการของการดิ้นรนหนีโดยมีรูปทรงของสิ่งห้หน้าคน จระเข้ และตัวสัตว์ประหลาดสัญลักษณ์ทั้งหมดเหล่านี้ข้าพเจ้าหมายถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆที่ห้อมล้อมถัดไป เป็นนกที่หลุดออกมาจากกึ่งก้านใบกำลังจิกต่อสู้อ้าพเจ้าแทนสภาวะภายในของจิตใจที่พยายามต่อสู้

สีในผลงานชิ้นนี้ได้กำหนดให้เป็นบรรยากาศส้มแดงเพื่อเร้าให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นเมื่อแกะดินสีกลงไปชั้นล่างจะเป็นสีเขียวเพื่อต้องการสร้างความรู้สึกขัดแย้งแทรกบางๆ

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 6 “ปากคล้ายน้ำลายท่วม”

ข้าพเจ้าได้คิดวิเคราะห์และทบทวนขบวนการทางเทคนิคและเนื้อหาตั้งแต่ชิ้นที่แรกเพื่อหาความลงตัวระหว่างตัวเทคนิคและเนื้อหา ผลงานชิ้นนี้ได้สร้างอัตลักษณ์เฉพาะตัวทางภาษาชิ้น “ปากคล้ายแต่เว้า หาคิดเฮ็ดสร้าง บาดภัยมาสอนใกล้ หาเอ็นไผ่บ่มี” ข้าพเจ้าได้แต่งผลจากความ สะเทือนใจ จากเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งประวัติศาสตร์ของประเทศ การพัฒนาการองค์ความรู้ของ วรณกรรม สุภายิตอีสาน มาเป็น สุภายิตของตัวเองที่มีทัศนคติในต่อสังคม สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน สามารถช่วยให้ผลงานจะหลุดจากกรอบประเพณีเดิมทั้งยังสามารถสื่อสารเหตุการณ์ร่วม สมัยได้ดียิ่งขึ้น

“ปากคล้ายแต่เว้า หาคิดเฮ็ดสร้าง บาดภัยมาสอนใกล้ หาเอ็นไผ่บ่มี” แปลเป็นภาษากลาง คือ คนที่ดีแต่พูด วิจารณ์คนอื่น ไม่ทำหน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์ ดีแต่จะทำให้ตัวเองเสียหายและ ยังส่งผลไปสู่ผู้อื่นด้วย ข้าพเจ้าได้แต่งผลจากความสะเทือนใจน้ำท่วมครั้งนี้สะท้อนแง่มุมทางการเมืองการผลักระหน้าที่กระทั่งใส่ร้ายป้ายสีใส่กันไม่สนใจการแก้ปัญหาอย่างจริงจังกลายเป็น มหาอุทกภัยครั้งใหญ่

แนวคิดของผลงานชิ้นนี้ได้สร้างสัญลักษณ์ใหม่มีการประกอบสร้างและนำสัญลักษณ์ มาวางเรียงร้อยกัน ใน โครงสร้างของภาพทัศน (Landscape) คือเป็นแนวนอนมีการสร้างระยะใกล้ ไกลและยังเรียบเรียงให้คล้ายกับการจ่ายผลยา โครงสร้างประโยคหรือไวยากรณ์ของภาษาที่มี ลักษณะเวลายาวต่อเนื่องเป็นเส้นตรงการพูดพุดพ้อถือว่าเป็น (linear syntax) ถึงแม้ว่าพุดพ้อจะไม่มี รูปแบบและไวยากรณ์ที่ตายตัวแต่ก็เป็นการพุดพ้อความหมายที่ผู้รับในกลุ่มเข้าใจได้

ข้าพเจ้าได้กำหนดจุดสนใจไว้ที่ด้านขวาของภาพ ด้วยรูปทรงใบหน้าคนผสมสิ่งขนาดใหญ่ที่สุดในภาพกำลังอ้าปากสะเะน้ำลายไหลย่อยลงสู่พื้น ดวงตาจ้องมองมายังผู้ชม ข้าพเจ้าแทน อาการของการพุดพุดมากจนเหนื่อยล้า ถัดมาทางซ้ายเป็นต้นไม้กำลังถูกเป็นไฟ และด้านบนขวามือ เป็นฝูงนกกำลังบินวนในลักษณะแตกตื่นตรงกลางของภาพสิ่งหน้าคนกำลังเดินไปอย่าง

ไม่รู้ร้อนรู้เย็นมีลูกน้อยกำลังทะเลาะกัน โดยไม่รู้ว่ามีสิ่งกำลังมา ด้านซ้ายมือของภาพเป็นต้นไม้ที่มีรากเป็นหัวคนและใกล้ๆ มีสิ่งหัวลูกเป็นราวกับอยู่ในความฝัน ข้าพเจ้าต้องไม่ได้กำหนดช่วงเวลาตายตัวปล่อยวิธีการและบรรยากาศให้ย้อนแย้งเรื่องช่วงเวลาในตัวมันเอง ข้าพเจ้าไม่ได้มุ่งหวังให้คำตอบที่ตายตัว คนดูต้องทำความเข้าใจตัวละคร หาเหตุผลในการเชื่อมโยง เพื่อจะสร้างโครงสร้างใหม่ในการชม และมีความเป็นไปได้ว่า องค์ประกอบแบบนี้ แสดงให้เห็นนัยยะของความซับซ้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในเวลาปัจจุบัน

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7 “ปากกลายน้ำลายท่วม 2”

เป็นผลงานที่พัฒนาต่อเนื่องจากผลงานชั้นที่ 6 ยังคงใช้แนวคิดเดิมเป็นการประกอบสร้างและนำสัญลักษณ์มาวางเรียงร้อยกันใน โครงสร้างของภาพทิวทัศน์(Landscape) ผู้ชมจะมองภาพเป็นเส้นตรงคล้ายกับการเรียงตัวของภาษา หรือ การอ่านผญา ผลงานชุดนี้ใช้ความเป็นคู่ตรงข้ามเข้ามาเป็นแนวคิดหลัก ในเรื่องของทัศนธาตุ เช่น ความเนียนเรียบของสี กับ ความหยาบแห้งดินสอหมึกจีน เพื่อขับเน้นอารมณ์ความรู้สึกให้มีชีวิตชีวา สนุกสนาน

ในส่วนของเนื้อหาข้าพเจ้าได้สร้างรูปทรงของสัตว์ผสมมนุษย์และมีลักษณะอาการคล้ายคลึงพฤติกรรมมนุษย์ เช่น การชุมนุมของสัตว์(นกบินวนอาการของการตื่นตระหนก, สิ่งที่หลากหลายตัวกันอาการของการ โจมตี) โครงสร้างของภาพที่แบ่งภาพออกเป็นสองตอนซ้ายขวา ที่แตกต่างกันของพื้นที่ เช่น น้ำท่วม กับแห้งแล้งเป็นความย้อนแย้งที่เกิดขึ้นในภาพ เพื่อเปิดให้ผู้ชมเชื่อมโยงรูปทรงที่ปรากฏในพื้นที่ที่มีความแตกต่างในภาพ ได้อย่างอิสระ ทั้งนี้หากผู้ชมที่มีประสบการณ์ที่แตกต่าง และด้วยความแตกต่างนี้อาจนำมาซึ่ง ความหมายใหม่ๆ

ในกระบวนการของการสร้างสรรค์ย่อมมีปัญหาเกิดขึ้น เพื่อต้องการแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของผลงาน ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ จากส่วนของการศึกษาข้อมูลไปจนถึงการประมวลความคิดและการปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วงเป็นผลงานชุดนี้ โดยปัจจัยทางด้านความคิดและเทคนิคเป็นส่วนสำคัญซึ่งการแสดงออก ทางรูปทรงเนื้อหา อันเกิดจากการเลือกสรร ให้สอดคล้องกับความต้องการนำเสนอ และใช้ทัศนธาตุ การจัดการองค์ประกอบ สะท้อนความหมาย ความรู้สึก จนเกิดความรู้สึกเป็นเอกภาพ ระหว่างเนื้อหา ความคิด ที่พัฒนาเป็นลำดับจนเป็นที่น่าพอใจ

ภาพที่ 31 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ชื่อผลงาน “นาวาแห่งคนเขลา”

ภาพที่ 32 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 “นิทานชีวิต”

ภาพที่ 33 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ”

ภาพที่ 34 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์จีนที่ 4 ชื่อผลงาน “หนีสิงห์ปะจระเข้ 1”

ภาพที่ 35 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5 “หนี่สิหฺปะจระเข้ 2”

ภาพที่ 36 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6 ชื่อผลงาน “ปากคายน้าลายท่อม”

ภาพที่ 37 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7 ชื่อผลงาน “ปากกลายน้ำลายท่วม 2”

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค้วิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ภยิตอีสานสู่จินตนาการชีวิต”นี้ เป็นการนำเสนอถึงแนวความคิด การผสมผสานลักษณะการเขียนสรุปแ้ด้ม กับพญาหรือคำคมสุภยิต ข้าพเจ้าใช้พญาสะท้อนสถานการณ์ในเวลาปัจจุบัน สถานการณ์ที่คนไม่เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกอย่างนั้นมีสองด้านเสมอ ในทุกปัญหาอาจมีทางออกใหม่ๆเสมอ คำคมสุภยิตจึงเป็นกรอบในการวิจารณ์สังคม และเปิดให้ผู้ชมตีความได้หลากหลาย

โดยอาศัยรูปแบบของจิตรกรรมแบบสรุปแ้ด้มผสมผสานจิตรกรรมร่วมสมัยแสดงออกมาในรูปแบบจิตรกรรมสองมิติ แสดงความสัมพันธ์ในการใช้ทัศนธาตุทางทัศนศิลป์ของ รูปทรง แสงเงา สี สันบรรยากาศ และการสร้างพื้นผิวในเทคนิควิธีการในงานจิตรกรรม สื่อให้เห็นถึงสาระจากความคิด ทัศนะและอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจของข้าพเจ้า

การสร้างสรรค้วิทยานิพนธ์ชุดนี้จึงเปรียบเสมือนการเดินทางที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อ และทัศนคติส่วนตัวของข้าพเจ้า รวมทั้งแรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อม สังคม จากภายนอก และจากภายในจิตใจของข้าพเจ้าดังนั้นพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าจะเป็นไปในทิศทางใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังกล่าวข้างต้นและข้าพเจ้าจะไม่ตีกรอบการสร้างสรรค์ของตัวเอง ทั้งเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบ และเทคนิควิธีการ เพื่อรักษาอัตลักษณ์ในการสร้างสรรค์ไว้ แต่จะเป็นการสร้างสรรค้วิทยานิพนธ์ที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการสร้างสรรค์ในผลงานที่ผ่านมา อันเป็นบ่อเกิดแห่งหนทางการพัฒนาแนวทางการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าสืบไป

บรรณานุกรม

- กัจจกร สุนพงษ์ศรี, ศิลปะสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2553.
- ดร.เตยงาม คุปตะบุตร. “ สืบสาน ส่งต่อ เปลี่ยนแปลง :สุนทรียะทางเลือกใหม่ ” ใน เส้นทางสู่ศิลปะ THE WAY TO ART . การแสดงศิลปกรรม เส้นทางสู่ศิลปะ THE WAY TO ART ของ นักศึกษาศิลปมหาบัณฑิต สาขาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพ , 21 เมษายน - 6 พฤษภาคม 2553.
- ปรีชา พินทอง. ไขภายิตโบราณอีสาน . อุบลราชธานี : โรงพิมพ์ศิริธรรม, 2528.
- วอลเตอร์ ซูเรียน. ศิลปะแฟนตาซติก . กรุงเทพฯ : เดอะเกรทไฟน์อาร์ท, 2552.
- อิทธิพล ตั้งโฉลก. แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตรกรรมขั้นสูง . กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2550.
- อิทธิพล ตั้งโฉลก. บทวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมของนาย “อิทธิพล โดย ผศ.อิทธิพล”ในสูจิบัตรประกอบ นิทรรศการสีเส้นแห่งแสง ,สุรพลแกลลอรี่, BANGKOK, AMRIN PRINTING AND PUBLIC COMPANY LIMITED, 11 พฤษภาคม -12 มิถุนายน 2543 ,41.
- Art cyclopedia . Henri Rousseau [Online] . Accessed 20 April 2012. Available from <http://www.artcyclopedia.com/masterscans/Henri-Rousseau-Snake-Charmer.html>
- Artinthepicture. Gustav Klimt [Online] . Accessed 20 April 2012. Available from http://www.artinthepicture.com/paintings/Gustav_Klimt/The-Tree-of-Life/
- Wikipedia . Henri Rousseau [Online] . Accessed 20 April 2012. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/File:Henri_Rousseau_-_Il_sogno.jpg

ภาคผนวก

รายละเอียดผลงานการสร้างสรรค์

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน “ ร้อยแห่งจินตนาการ ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 121 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2551.
2. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน “ แผ่นดินอีสาน แผ่นดินแห่งจินตนาการ1 ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ ขนาด 121 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2551.
3. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน “ แผ่นดินอีสาน แผ่นดินแห่งจินตนาการ2 ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ ขนาด 121 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2552.

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

1. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1
ชื่อผลงาน “ เกาะศักดิ์สิทธิ์ ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 145 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2553.
2. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2
ชื่อผลงาน “ ความรักของแดน ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 145 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2553.
3. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน “ โคลกนาฏกรรมของตาดิน ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 150 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2553.
4. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 4
ชื่อผลงาน “ แว่วเสียงแห่งความรู้สึก1 ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 125 X 250 เซนติเมตร พ.ศ. 2553.
5. ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 5
ชื่อผลงาน “ แว่วเสียงแห่งความรู้สึก2 ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 180 X 200 เซนติเมตร พ.ศ. 2553.

ผลงานวิทยานิพนธ์

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน “นาวาแห่งคนเขลา ” เทคนิค จิตรกรรมผสม สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 200 X 380 เซนติเมตร พ.ศ. 2554.

2. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “ นิทานชีวิต ” เทคนิค จิตรกรรมผสม สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 150 X 150 เซนติเมตร พ.ศ. 2554.

3. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “นิทานเรื่องปลาตีนหัวเสือ” เทคนิค จิตรกรรมผสมสีอะคริลิก บน
ผ้าใบ ขนาด 200 X 430 เซนติเมตร พ.ศ. 2553-2554.

4. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน “ หนีสิงห์ปะ จระเข้ 1 ” เทคนิค จิตรกรรมผสม สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 150 X 150 เซนติเมตร พ.ศ. 2554.

5. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน “ หนีสิงห์ปะ จระเข้ 2 ” เทคนิค จิตรกรรมผสม สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 121 X 150 เซนติเมตร พ.ศ. 2554.

6. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน “ ปากกลายน้ําลายท่วม” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบขนาด
121X 350 เซนติเมตร พ.ศ. 2554-2555.

7. ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน “ ปากกลายน้ําลายท่วม2 ” เทคนิค ดินสอพอง สีอะคริลิก บนผ้าใบ
ขนาด 200 X 260 เซนติเมตร พ.ศ. 2555.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นาย เกรียงไกร กุลพันธ์
 เกิด 15 มิถุนายน 2524 อุบลราชธานี
 ที่อยู่ ที่อยู่ 116 หมู่ 8 บ้านไผ่ ต.กลางใหญ่ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี
 โทร 087-0254210
 E-mail ggulpun@yahoo.com, e_san_ban_how@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2540 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร
 พ.ศ. 2545 โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์
 พ.ศ. 2547 ศิลปบัณฑิต ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 พ.ศ. 2554 ศิลปมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรม และ
 ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การแสดงผลงาน

พ.ศ. 2546 ร่วมแสดงศิลปกรรมวาดเส้นร่วมสมัย ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปะ Art มันส์ ณ หอประชุมคณะสถาปัตยกรรม
 ศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 พ.ศ. 2547 ร่วมแสดงนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า ในหัวข้อ คิดถึงสมเด็จพระเจ้า
 ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัย รุ่นเยาว์ครั้งที่ 21
 ร่วมแสดงศิลปกรรม เครือซิเมนต์ไทย (Yong Thai Artist Award 2004)
 ณ ศูนย์ วัฒนธรรมแห่งชาติ
 พ.ศ. 2548 ร่วมแสดงนิทรรศการ 10 ปี วิจิตรศิลป์ : ศิลปะเคียงคู่เทคโนโลยี
 นิทรรศการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์งานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ รุ่น 2
 ร่วมแสดงศิลปกรรม พานาโซนิก ครั้งที่ 7
 พ.ศ. 2549 ร่วมแสดงศิลปกรรม โตชิบา ครั้งที่ 19
 พ.ศ. 2551 ร่วมแสดงศิลปกรรม พานาโซนิก ครั้งที่ 11
 พ.ศ. 2552 ร่วมแสดงจิตรกรรมบัวหลวงครั้งที่ 31ประจำปี 2552

ร่วมแสดงนิทรรศการ ปตท.ครั้งที่ ประจำปี 2552

ประวัติทุนการศึกษา

- พ.ศ. 2545 กองทุนรางวัล ท่านผู้หญิง สมศรี เจริญรัชต์ภักย์
 พ.ศ. 2548 ทุนสมาคมศิษย์เก่า คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 พ.ศ. 2554 ทุนมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

เกียรติประวัติ

- พ.ศ. 2542 ประกาศนียบัตรนักเรียนประเภทเรียนดี โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์ พ.ศ.
 2542,2543
 รางวัลเหรียญเงินประเภท จิตรกรรมไทย ในการแข่งขันทักษะวิชาชีพของ
 กรมอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย
 รางวัลชมเชยการประกวดออกแบบปกสมุดวาดเขียน Favini
 ร่วมเขียนจิตรกรรมฝาผนัง ณ โบสถ์วัดช้างไห้ จ.อ่างทอง
- พ.ศ. 2543 รางวัลชมเชยการประกวด องค์ประกอบศิลป์ของ โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์
- พ.ศ. 2544 รางวัลที่ 2 การประกวดองค์ประกอบศิลป์ของ โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์ ณ
 เซ็นทรัล ลาดพร้าว
- พ.ศ. 2545 เกียรติบัตรนักศึกษาดีเด่น ปีการศึกษา 2545 สาขาพัฒนาเยาวชนและ
 บำเพ็ญประโยชน์
- พ.ศ. 2546 บัตรนักศึกษาดีเด่น ปีการศึกษา 2546 สาขาวิชาการ ผลการเรียนดีเด่น
- พ.ศ. 2547 ประกาศนียบัตร เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ และนิทรรศการวาดเส้น
 ร่วมสมัย ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
 ประกาศนียบัตรเกียรตินิยมศิลปะ การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัย ของ
 ศิลปินรุ่นเยาว์ครั้งที่ 21
- พ.ศ. 2548 รางวัลชนะเลิศการประกวดระดับอุดมศึกษา “ประติมากรรมดินญี่ปุ่น”
 จัดโดย บริษัท ดีจี อาร์ต แอนด์ คราฟท์ จำกัด
 บัตรนักศึกษาดีเด่น ปีการศึกษา 2548 สาขา จริยธรรม
 รางวัลดีเด่น การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัย พานาโซนิก ครั้งที่ 7
 เกียรติบัตร ถ่ายเยาวชนสร้างสรรค์งานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ รุ่น 2 หอ
 ศิลป์อัครศิลปินคลอง 6 ชาญบุรุษ
- พ.ศ. 2549 รางวัลเกียรตินิยม เหรียญเงิน “ ศิลป์ พีระศรี ” การแสดงศิลปกรรมร่วม
 สมัย ของศิลปินรุ่นเยาว์ครั้งที่ 23

- พ.ศ. 2550 รางวัลสนับสนุน โดย ธนาคารกรุงไทย รางวัลที่ 2 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 53
- พ.ศ. 2553 รางวัลดีเด่น การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัย พานาโซนิค ครั้งที่ 12
- พ.ศ. 2554 ได้รับคัดเลือกเข้าร่วม“ค่ายเยาวชนสร้างศิลปะร่วมสมัยกับศิลปินแห่งชาติ” ประจำปี 2554 ครั้งที่ 2 โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ณ บ้านค่านางแล ของ อ.ถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ ที่ จ.เชียงราย
- พ.ศ. 2555 ได้รับคัดเลือกระดับปริญญาโท เดินทางไปฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ นครลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ร่วมกับศิลปินแห่งชาติ
- พ.ศ. 2555 ได้รับคัดเลือกโดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เข้าร่วมทัศนศึกษาในงานศิลปะเทศกาล dOCUMANTA '13 ณ เมืองคัสเซิล ประเทศเยอรมันนี